

PITANJA ODGOVORNOSTI

Nakon nezgode, vozače koji su prekršili zakon osiguranja često uskraćuju za naknadu štete bez obzira je li taj prekršaj u ikakvoj vezi s nezgodom. Vanja Vargec, dipl.iur. objašnjava zašto to nije u skladu sa zakonom

Često se događa da osobe koje uslijed nastanka štetnoga događaja (najčešće sudara vozila) zadobiju određene tjelesne ozljede - ne ostvare nikakvu novčanu naknadu za svoju pretrpljenu neimovinsku štetu, a to se najčešće događa zato što ih se poziva na prekršajnu odgovornost. Prekršajna odgovornost nije istovjetna građanskopravnoj, nego je uži pojam od nje.

Uzmimo, na primjer, vozača koji pod utjecajem alkohola u automobilu stoji na semaforu, te mu je upaljeno crveno svjetlo. U stražnji dio njegova vozila se, uslijed neprilagodene brzine, zaleti vozilo kojim je upravljao sasvim trijezan vozač.

Pijani vozač automobila neće izgubiti pravo na naknadu štete jer, iako je on počinio prekršaj iz članka 199. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, nije kriv za nastanak samoga štetnoga događaja.

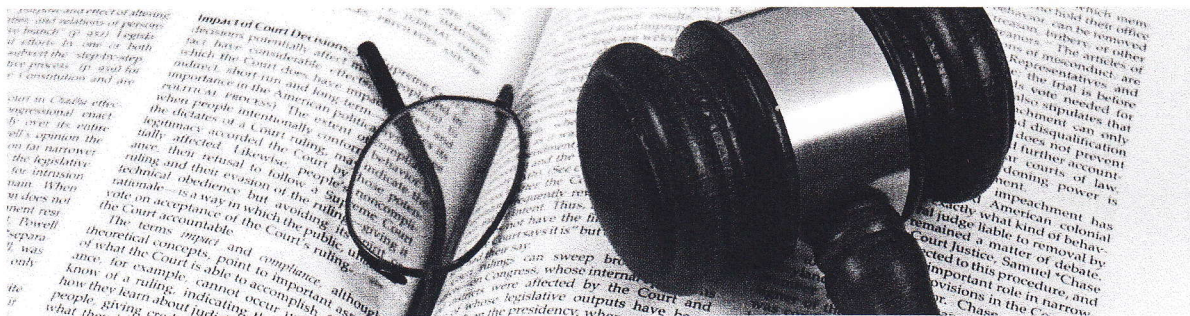
Dakle, činjenica utvrđene prekršajne odgovornosti ne veže sud u parničnom postupku u pogledu odgovornosti za štetu.

međunarodnim pravom da se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez kaznenopravne prisile.“

Prema odredbi članka 1. Prekršajnog zakona, prekršaji su ona ponašanja kojima se „povređuje javni poredak, društvena disciplina ili druge društvene vrijednosti koje nisu zaštićene Kaznenim zakonom i drugim zakonima u kojima su propisana kaznena djela.“

Oba gornja zakona propisuju da je kriv za kazneno djelo ili prekršaj, počinitelj koji je u vrijeme počinjenja djela bio ubrojiv, koji je postupao s namjerom ili iz nehaja kad je zakonom propisano kažnjavanje i za taj oblik krivnje, a bio je svjestan ili je bio dužan i mogao biti svjestan da je njegovo djelo zabranjeno.

Prema članku 1045. Zakona o obveznim odnosima, „tko drugome prouzroči štetu, dužan je nadoknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje“, a „krivnja postoji kad je štetnik prouzročio štetu namjerno ili nepažnjom.“

Međutim, u slučaju da se jednome od sudionika u prometu odgovornost za nastanak štetnoga događaja utvrdila u kaznenom postupku, to jest pravomoćnom presudom kaznenoga suda, tada je i parnični sud vezan za pravomoćnu presudu kaznenoga suda kojom se optuženik proglašava krivim (sukladno Zakonu o parničnom postupku).

Suprotno tome, ukoliko se pak u kaznenom postupku ne bi utvrdila krivnja počinitelja kaznenog djela, tada se njegova odgovornost može ponovno utvrđivati u okviru parničnog postupka radi naknade štete.

Sukladno odredbi članka 1. stavka 1. Kaznenog zakona, kaznena djela su „ona ponašanja kojima se tako ugrožavaju ili povređuju osobne slobode i prava čovjeka, te druga prava i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Republike Hrvatske i

Dakle, nigdje se ne spominje povreda kaznenih ili pak prekršajnih odredbi određenoga zakona, te nije nužno da štetnik počinik prekršajno ili kazneno djelo da bi odgovarao nekome za štetu ili da bi pak počinjenjem nekoga kaznenog djela ili prekršaja bio isključen od prava da se njemu nadoknadi šteta.

Ukratko, svrha ovoga teksta je napomena vozačima koji su unatoč počinjenom prekršaju u vrijeme nastanka štetnoga događaja, a koji pak nije u samoj uzročnoj vezi s nastankom štetnoga događaja, pretrpjeli štetne posljedice, da ne odustaju od namuna da ostvare svoje pravo na naknadu štete zato što im je osiguravajuće društvo u odgovoru na prijavu štete napisalo da nemaju pravo na naknadu iste, jer su počinili određeni prekršaj ili im isto zbog tobožnje suodgovornosti želi oduzeti dio naknade s naslova štete.